

Kishíró

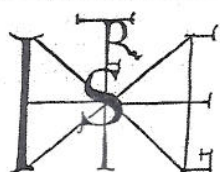
TORDASI

2000. december
E-mail: tordas@mail.elender.hu

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XII. évfolyam 6. szám
Internet: www.stardust.hu/tordas

MILLENNIUM
Tordas

mesélő mondák

SZENT ISTVÁN REJTEKE

(- Trencsényi népmonda nyomán -)

Volt egyszer egy öreg pásztor, aki a Racsza hegy oldalában legeltetett. Nem tartott semmitől, mert vadállat nem volt a közelben. No, ha nem volt, mégis mindennap eltűnt egy bárány a nyájból.

Szólítja az öreg pásztor a bojtárgyereket, és mondja neki:

– Hallod-e fiam! Erre vadállat sohasem jár, mégis mindennap eltűnik egy bárány. Járj utána, s nekem eléreremsd, mert ha nem csúfat látsz!

Jól van, a bojtárgyerek kezd vigyázodni, hát észreveszi, hogy déltájban egy fehér bárány kapja magát, egyet szökik, azzal megindul, és egy kicsi barlang nyílásában eltűnik.

Több se kellett a bojtárgyerekek! Mindjárt utánaindult a báránynak és a szűk folyosón egyre halad a nyomában.

Hát egyszerre a folyosó kitágult, és a bojtár egy nagy, föld alatti üregbe ért.

Abban a föld alatti üregben lovas katonák voltak, mind régi-régi fegyvert viseltek, és mindegyik aludt a ló hátán.

A bojtárfiú először nagyon megijedt, de aztán megbátorodott és költögetni kezdte a katonákat. De hiszen költögethette, mert egy sem ébredt fel.

Akkor a fiú továbbment, s hat egy nagy asztal mellett meglátta Szent István királyunkat, akinek olyan hosszú szakállá nőtt, hogy az asztalt körülérte.

Odamegy a bojtárfiú a királyhoz, s hát látja, hogy az is alszik. Kezdi költeni, s azt mondja:

– Ébredjen felséged!

Megébredt erre a szóra a király, de azt mondja:

– Még nincs itt az ideje!

Akkor a fiú még egyszer próbát tett a vitézekkel, de hiába, mert egyik sem ébredt fel. Mit tehetett? Visszafordult, és a szűk folyosón át visszatért gazdájához.

Szent István azóta is ott rejtőzik a Racsza hegy üregében, és azt várja, hogy mikor szabadíthatja fel a szegény népet.

Juhász Gyula

Karácsony felé

*Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.*

*A szeretetnek csillagára nézek,
Meggzall egy titkos, gyönyörű igézet,
Ilyenkor decemberben.*

*...Bizalmas szívvel járom a világot,
S amit az élet vágott,
Behegesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra régi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.*

*...És valahol csak kétkedő beszédet
Hallok, szomorúan nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgyünk
rendületlenül,
S ne csak így decemberben.*

*Kellemes karácsonyi
ünnepeket
és békés,
boldog új évet
kivánunk!*

Tordas Község Önkormányzatának
Képviselő-testülete

Értékelő-köszöntő

Új évezred küszöbéhez értünk! Minden évváltozás, de különösen az évezred változása arra készíteti az embert, hogy visszanézzon, értékelje a múltat, még akkor is, ha az csak az elmúlt egy évet jelenti.

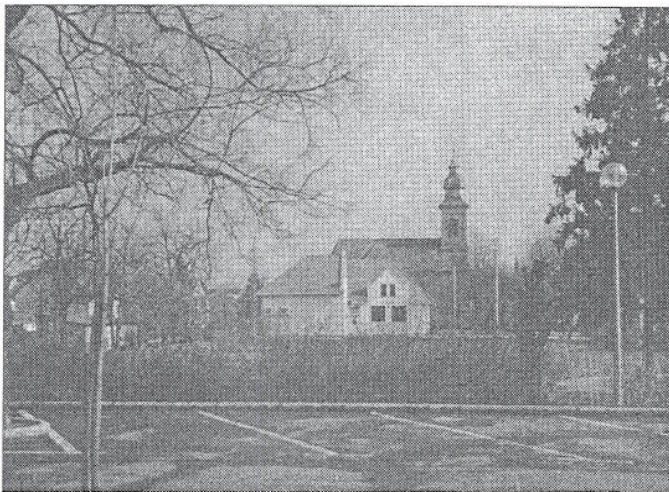
Hogy mit alkottunk az elmúlt évezredben, arra sem idő, sem papír nincs elegendő, ennek értékelésére nem vállalkozom.

Amire vállalkozhatom, az az elmúlt 2000. év, amely elé oly sok reménnyel indult településünk.

A falu fejlődésének üteme az elmúlt években felgyorsult. Okozta ezt a felgyorsuló élet, és okozta az önkormányzat lakosság érdekével egyező céljainak intenzív megvalósítása, párosulva az itt élők segítő közreműködésével.

A feladatok végrehajtása sorában az intézményhálózat állandó javításán, a szükséges szinten tartáson túl, a lakosság érdekeit hosszú távon is szolgáló fejlesztések folytak.

Már 1999-ben elkezdtek az új postahivatal és gyógyszertár építését, amelynek átadására ez év március 15-én került sor.

Az új posta és gyógyszertár a főtéren

Ezzel a beruházással, amely több mint tízmillió forintba került, nem csak a mai életnek megfelelő postahivatalt építettünk, hanem a lakosság igényét jobban kielégítő gyógyszertárt is. Az igazán impozáns, a faluképet egyáltalán nem rontó épületben a postaigazgatóság „TELEPOSTA-T” alakít ki. Ma már számítógép, internet, telefon, fax, fénymásoló szolgáltatását vehetjük igénybe.

A gyógyszertár a régi helyéről egy tágasabb, nagyon ízlésesen berendezett (Czagler Károlyné Katika gyógyszerész remek ízlését dicséző) helyiségbe került. Az új patika, mint a martonvásári gyógyszertár fiók gyógyszertára, működésével az itt élők igényeit maximálisan kielégíti.

A posta felépítése és elköltöztetése a régi 50 éves vackából, lehetővé tette a rég várt óvodabővítést is. Feláldozva az óvoda épülettel együtt épült volt védőnői lakást (a február 1-jével kinevezett védőnő részére az emeletes házban biztosítottunk lakást), hozzákezdhattunk az óvodakonyha kialakításának, amely egyben az iskolások étkeztetését is hivatott ellátni.

A jól előkészített tervek alapján a munka elkezdődött és bár a Megyei Fejlesztési Alaphoz benyújtott pályázatunk 7 millió forintos lehetősége elúszott, saját erőnkől mintegy 16 millió forintért befejeztük a munkát.

A fejlesztéssel egyidejűleg a tornaterem öltöző és WC rendszere, előtere és az iskolások étkeztetését szolgáló étterem is kialakult a szükséges berendezésekkel, felszerelésekkel. Az óvoda új öltözője, az óvónői szoba, a WC rendszer bővítése, a mosókonyha kialakítása, nem utolsósorban a korszerű konyha kialakítása hosszú távra oldja meg az óvodai munka tárgyi feltételeinek biztosítását.

Az igényesen kivitelezett munka, az új felszerelések, berendezések átadására az ünnepélyes óvodai tanévnyitón kerülhetett sor.

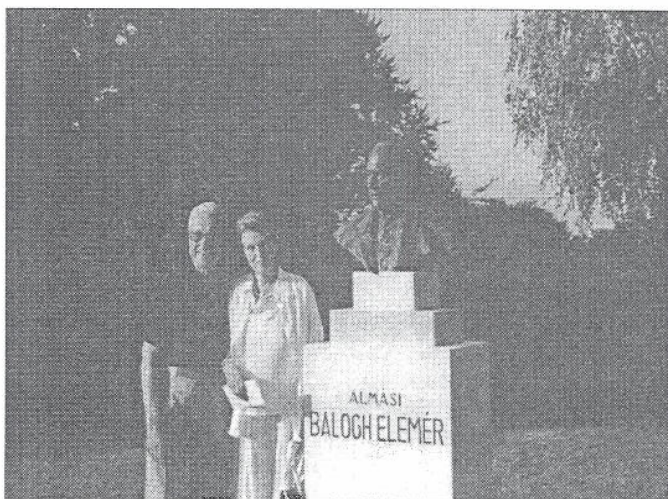

Farkas János polgármester felavatja a korszerűsített óvodát

Itt kell megjegyezni, hogy az óvodai tanévnyitó meghatóan kedves, az óvónők és az óvodai dolgozók munkáját, szorgalmát dicséző műsora, az avató közönség fogadása méltó része volt az önkormányzat ez évi legjelentősebb fejlesztési feladatának.

Településünk sajátossága a közismert „Szövetkezeti mintafalu” jellege. A Hangya Szövetkezeti mozgalom hagyományait a falu rendszeresen ápolta és elmondhatjuk, hogy sikerült is a mintafalu jelleget megőriznünk az elmúlt 50 évben.

A szövetkezet egyik jeles egyéniségének, a Hangya Szövetkezeti mozgalom magyarországi megteremtőjének, almási Balogh Elemér szobrát a háború után beolvasztották. A falu millenniumi ünnepe sorába illesztettük a szobor újra avatását, felállítását.

Almási Balogh Elemér felavatott szobra, előtte fia és felesége

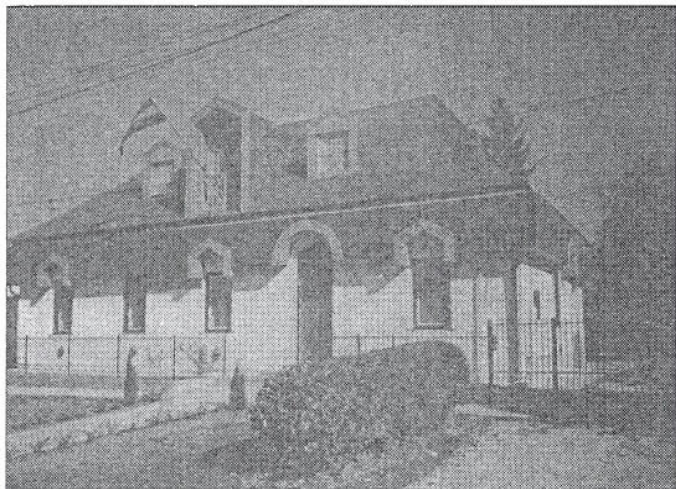
A Galéria közreműködésével, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma anyagi támogatásával is augusztus 19-én újra felállítottuk a szobrot, eredeti talapzatára, a Fajtakísérleti Állomás központi épülete előtti parkba.

A millenniumi és a megyezászló átadási ünnepségével együtt történt szoboravatás a falu millenniumi ünnepsorozatának egy jól megszervezett és emlékezetes állomása volt.

A szobor talapzatának terveit és a kertépítési tervet, mint nagyon sok más kertépítési feladatot is a faluban, Bottáné Böröczffy Erzsébet (Babi) készítette.

Már több mint tíz éve annak, hogy a polgármesteri hivatalból kiköltözött az iskolai oktatás, így az épületet fel lehetett újítani. Az elmúlt évek igazgatási fejlődése, a karbantartás elmaradása a munkafeltételeket nagymértékben rontotta. A műszaki ügyintézés, a falugazdász, a rendőr, a gyermekvédelem, a munkaügyi központ, mind-mind követelte a helyiséget, ahol az ügyfeleket fogadhatja, ahol igazgatási feladatait el tudja látni.

Az épület elhanyagoltsága és a zsúfoltság megszüntetésre született terv megvalósításával, a padlástér beépítésével október 23-ára elkészült a felújított polgármesteri hivatal. A munka 9,5 millió forintba került. Az átalakítás, a karbantartás és a tárgyaló kialakítása ismét alkalmassá tette a hivatalt, hogy abba az ügyfelek kulturált fogadása mellett vendégeket is fogadhasson.

A felújított, átépített polgármesteri hivatal

A múlt század végén épület közhivatal új formájában, méltó külsővel ünnepelheti a jövő évezredet, építésének 100 éves évfordulóját. Az átalakítás terveit Klucsik György tordasi építész készítette, és folyamatában irányította.

A tervező és a kivitelezők jó együttműködése révén a falu egyik szép, felújított épületét alakítottuk ki.

Az épület külső parkosításában és belső díszítésében önzetlenül segítettek: *Cifka János, Bottáné Böröczffy Erzsébet, Feldhoffer kertész, Botta Zsolt kertész, Vécsi Attila fotó művész*, és nem utolsó sorban az *önkormányzat karbantartó brigádja és a hivatal dolgozói*.

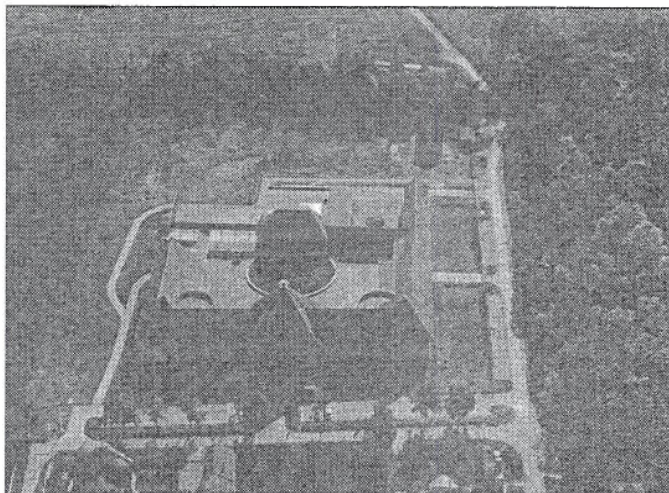
Településünk arculatát befolyásoló beruházások és felújítások folyamatában elkészült a temetőhöz vezető út aszfaltozása, ezzel együtt az iskola mögötti parkoló kialakítása, a Hangya sor szennyvízcsatorna hálózata, lakópark szennyvízcsatorna hálózat tervezése (kivitelezése még ez évben elkezdődik), mintegy 1,5 km csapadékvíz elvezető árokrendszer tisztítása, karbantartása, Szabadság út elején mintegy 400 fm járda építése.

Újabb fákkal, bokrokkal, sövényekkel gyarapodott a

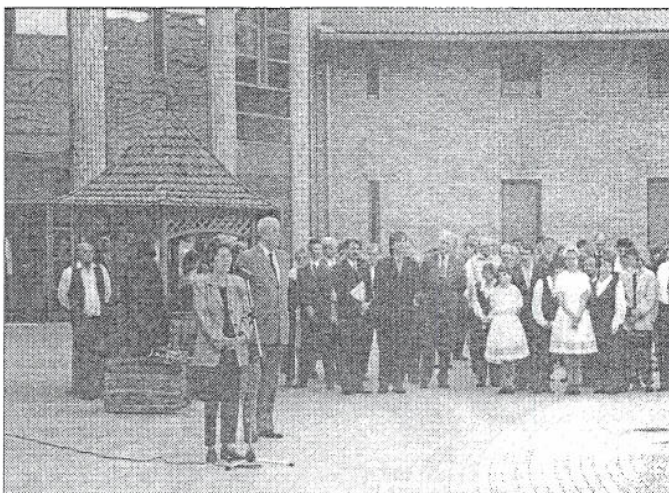
közterületre ültetett növények száma, fejlődött a közterület rendje, kulturáltsága.

Mint külső beruházás és fejlesztés, februárban használatbavételi (lakhatási) engedélyt kapott a fővárosi beruházásban épülő 200 férőhelyes fogyatékosok otthona.

Az otthon lakói már májusban beköltözhetnek, majd az új lakók megérkezése után ünnepélyes keretek között november 15-én Dr. Szolnoki Andrea főpolgármester helyettes avatta fel az épületet.

Légi felvétel a fogyatékosok otthonáról

Dr. Szolnoki Andrea avató beszédjét mondja

Az új épület lényegesen hozzájárul településünk foglalkoztatásának átalakításához. A 260 fő gondozott, a 400 adagos konyha, a lakók foglalkoztatása jelentős munkaerő szükséglettel jár. Ma már településünk bejáró-eljáró dolgozói mellett, egyre többen járnak ide dolgozni a környék településeiről.

E fejlesztéshez már csak egy megjegyzés: bízunk abban, hogy az új otthon mellett a régi Sajnovics kastély sorsáról (állaga miatt) gyors döntés fog születni a tulajdonos, főváros részéről.

A 2000. év értékeléséhez a felsoroltakon kívül különösebb részletezésre nincs szükség, az eredmények magukért beszélnek. A beruházási, felújítási feladatokra költött 40 millió forint sajnos nem fog rendelkezésre állni a jövőben, mégis bízunk abban, fejlődésünk töretlen marad, az önkormányzat a jövőben és képes lesz a község fejlesztésére.

Farkas János
polgármester

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

A képviselőtestület október 31-én megtartott ülésen a költségvetés III. negyedévi zárásával és a 2001. évi költségvetési koncepcióval foglalkoztak elsődlegesen.

Napirendre került a közoktatás-fejlesztési terv és az utcafásítási terv elfogadása.

1./ A Költségvetés III. negyedéves értékelésekor a testület megállapította, hogy a gazdálkodás során a tervben meghatározott feladatok kerültek végrehajtásra, finanszírozási problémáink nem voltak.

A fejlesztési feladatok terén a tervezett feladatok ütemezetten és határidőre elkészültek, de a még az év hátralévő idejében a kisebb feladatokat is meg kell valósítani (pld. Somogyi B. utca sarkán lépcső építése, autóbuszváróhoz közvilágítás kiépítése, járda építések).

Az önkormányzati költségvetés végrehajtása jónak értékelhető.

A koncepció tárgyalása során számba vette a testület az eddig végrehajtott feladatokat, és mindazokat, amelyek terveikben, mint megvalósítandó feladatok szerepelnek. A bő – több évre szóló – feladatsor felállítása mellett azonban a legfontosabb azok megvalósításához szükséges pénzügyi feltételek megteremtése.

A rendelkezésre álló költségvetési számítások alapján a jövő évben jelentős bevételi kieséssel számolhatunk (nem lesz telekértékesítés, szociális otthon építőitől származó iparüzési adó), ezért bár a helyi adó emelésére teljesen átfogóan nem kerül sor, szükséges a telekadó és az iparüzési adó tételeinek rendezése. Szükséges a különböző díjak (szemétszállítási, étkezési díjak, vízdíjak, lakbérek tételeinek) felülvizsgálata, emelése.

A végrehajtandó feladatok között jövőre elsődleges a kötelezően ellátandó feladatok finanszírozása úgy, hogy az elért színvonal ne csökkenjen.

Fejlesztési feladatok tekintetében elsődleges legyen a szennyvízcsatorna hálózat építésének szervezése és a pályázat elnyerése esetén a nagyberuházás elkezdése.

A bővebb feladatsor megvalósításának lehetőségei a teljes költségvetési bevétel ismeretében történik.

Ehhez pedig, mint minden évben, közmeghallgatáson kérjük a lakosság véleményét, javaslatait.

2./ A közoktatás-fejlesztési terv elkészültével a képviselő-testület 2006-ig számba vette az óvoda és az iskola személyi, tárgyi feltételeit. Feltérképezte a szükséges fejlesztéseket, a beszerzésre kerülő szakmai fogyóeszközöket. Természetesen az oktatandó létszám kiszámítása képezte alapján minden tervezési számnak, eszköznek.

Az elkövetkezendő 6 évben nem változik lényegesen sem az óvodába, sem iskolába járó gyerekek létszáma. Nincs szükség óvodai foglalkoztató kialakítására, ezzel együtt az óvodai közalkalmazotti létszám növelésére. A 2000. évi fejlesztéssel, a szakmai eszközök tervszerinti pótlásával az óvoda működése a tervezési időszakban elfogadható.

Az iskola, kötelezően ellátandó feladatai mellett, önként vállalt feladatként szerepel a művészetoktatás különböző formái.

E feladat tökéletesebb végrehajtásához, a rendes oktatás minőségének javításához tanterem bővítésre van szükség.

A gyerekek létszáma alapvetően nem változik, mégis a különböző foglalkozások, a jogszabályi előírások szigo-

rodása és az élet is megköveteli a korszerűsítést.

Ezen feladatok összességére készült el a terv, számba véve a fejlesztéseket, azok forrásait. Ez egyben azt is jelenti, hogy a szennyvízcsatorna hálózat megépítése mellett a település legnagyobb feladata az elkövetkezendő 6 évben a közoktatás továbbfejlesztése lesz.

3./ A település utcáin lévő meggyfák, amelyek az elmúlt évtizedekben meghatározták a közterületeink növényzetét, megöregedtek, megbetegedtek. A fák nagy része kivágásra kerül, mert vagy kiszárad, vagy esztétikailag megy tönkre.

Az utca fásítási terv egységesen kezeli a település utcáit, meghatározva egyes utcák jellegzetességét, növényállományát. A terv kijelöli a védett fákat, amelyek védelmét önkormányzati rendelet mondja ki, meghatározza egy-egy utca jellegzetes növényzetét, annak helyét. Figyel a terv arra is, hogy az eltelepítésre kerülő növények ne közművekre kerüljenek, növekedésükkel se a villanyhálózatot, se az utat ne rongálják, ne veszélyeztessék.

A tervek lapján fokozatosan, de már az elhatározott fajták szerint kerül eltelepítésre, felújításra a közterület növényállománya. Mindehhez kérjük a lakosság megértését, sőt tevékeny támogatását is, mert a növények teljes körű locsolását, ápolását nélkülük elvégezni nem tudjuk.

Az utcafásítási terv megvalósítása már most elkezdődött, azonban a szennyvíz csatornázás miatt az intenzívebb megvalósításra csak később kerülhet sor.

A testület ülésein született egyéb döntésekről a hírek, információk, programok keretében számolunk be.

HÍREK, INFORMÁCIÓK, PROGRAMOK

A képviselő-testület módosította az évi költségvetési rendeletét. A többlet bevételei terhére fedezetet biztosított az óvoda konyha és a polgármesteri hivatal épülete korszerűsítése többlet költségeire, egyben a polgárörtség támogatására, még ebben az évben történő felhasználásra, 220.000 Ft-os plusz támogatást állapított meg.

***

A gázprivatizációból származó és a településünkre jutó közel 28 millió forintot összegből mintegy 14 millió forintot kapott meg településünk. Ez az összeg a számlánkra került. A képviselő-testület döntése értelmében a 14 millió forint tartós lekötésre került, annak felhasználásáról a szennyvíz beruházás ütemezése során dönt.

***

A csatorna hálózat fejlesztési munkáink során a beruházást támogatók felmérését elvégeztük. A képviselők mindenkit felkerestek, akit csak tudtak, de több helyen szabadságok, más

helyen való lakás és tartózkodás, telek tulajdonosok miatt nem tudtak aláírni.

Kérjük azokat, akik még a község csatornázásáról szóló szándéknyilatkozatot nem írták alá, és természetesen azzal egyet is értenek, aláírás céljából keressék fel a polgármesteri hivatalt.

***

Változik a szemétszállítás gyakorisága, formája, ezzel együtt várhatóan jelentősebben nő az éves díj tétele is.

A környezetvédelmi törvény és végrehajtásai rendeletei, de önkormányzati rendeletünk értelmében is, 2001. január 1-jétől szigorodnak a szemétyűjtés szabályai. Ilyen jelentős változás például: nem elegendő a kéthetente történő szállítás, azt hetente egyszer el kell végezni, nem lehet a szemetet ömlesztett formában szállítani, kötelező a zárt szemétszállítás megszerzése stb.

Mindez arra kötelezi önkormányzatunkat, hogy változtasson a jelenlegi formán. Igyekezni fogunk olyan szállítót találni, aki

nagyobb mértékű áremelés nélkül, (várhatóan 3000 Ft/év) lehetőleg a bevált szombati napokon szállítsa el a szemetet.

Ehhez azonban már most fél kel készülni azoknak, akik eddig nem zsákban, nem 120 l-es kuka edényben, hanem különböző hordókban rakták ki a szemetet.

A zártkerti szemétszállítás formája megmarad, gyakorisága pedig, hasonlóan a faluban szervezethez, hetente történik.

A 2001. év első szemétszállítási napja: január 6. (szombat).

***

Új körzeti megbízott rendőre van községünknek. Willingsdorfer Péter 28 éves, 1996 óta a gárdonyi rendőrkapitányságon. A martonvásári rendőrőrs járőreként szerzett parancsnoka előtt elismerést és bizalmat a jelenlegi beosztásának betöltésére.

Kérjük községünk lakóit, hogy segítsék Willingsdorfer úr munkáját, neki pedig sok sikert és jó egészséget kívánunk új munkakörének betöltéséhez.

A régi körzeti megbízottunk Cifra Zoltán az őrs állományában maradt, más beosztással. A településen végzett rendőri munkáját neki is köszönjük.

***

Felhívjuk lakosságunk figyelmét, hogy aki 2000-ben vásárolt, vagy eladott autót, utánfutót, földet, lakást vagy telket, sziveskedjen január 15-ig bejelenteni.

Az adózás rendjéről szóló törvény egyes bevallások késedelmes teljesítését bírsággal bünteti.

Mulasztási bírságot fizet az is, aki új gépjárművet vásárol és azt 15 napon belül nem jelenti be.

Akik Tordásra költöznek, azok figyelmébe ajánljuk: *a forgalmi engedélyben feltüntetett lakhelyen kell a gépjárműadót megfizetni, csak a lakcímváltozás utáni január 1-től fogadjuk a*

gépjármű adózásra történő bejelentését. Akinek eddig mentes volt a gépjárműve, annak – ha a feltételek fennállnak – itt is adómentességet kap. Minden bejelentéshez kell az adósvételi szerződés, az adózó APEH kártyája, autonál a forgalmi engedély, katalizátoros autonál ennek igazolása.

***

Felvételi nyílt nap 2001. január 20-án

A Felvételi Információs Szolgálat 2001. január 20-án Térítésmentes Központi Felvételi Nyílt Napot rendez az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának épületében. A rendezvény különleges aktualitását a 2000/2001. évi új, az OFI által megreformált felvételi és a jelentkezési lap leadásának közelgő határideje adja.

Az érintett diákok köre magyar nyelv- és irodalomból vagy történelemből bárhová, illetve matematikából, közgazdaságtanból gazdasági vagy műszaki felsőoktatási intézményekbe a 2000/2001-es tanévben felvételizők. Az előadásokat egyetemi, főiskolai előadók, középiskolás tankönyvszerzők és az ország legnagyobb előkészítő szervezetének szaktanárai tartják.

Megjelenés csak előzetes bejelentkezés alapján lehetséges! A megjelentek a helyszínen térítésmentesen juthatnak hozzá a felvételi segédgyűjteményhez, amit az alábbi telefonszámon azok is ingyen rendelhetnek, akik a rendezvényen nem tudnak részt venni! **Jelentkezés, további információ: 06-20-341-8159-es, illetve 06-70211-8001-es hivatali telefonszámon.**

***

A szippantott szennyvíz szállítását az önkormányzattal kötött megállapodás alapján Rácz József vállalkozó végzi. A szennyvíz szállítás a szennyvíztisztítóra történik. A szállítási költség: **500 Ft/m³**. Tel.: (22) 467-637. Mobil: (06-30) 9579-862.

Köztisztasági, környezetvédelmi rendelet szabályai

(olvasói kérésre folyamatosan közöljük a szabályokat)

Ezzel az értelmező rendelkezések részesül a rendelet szabályait teljes mértékben leközlöttük

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

26. §. E rendelet szempontjából:

a./ **közigazgatási terület:** a község önkormányzatának működési területe, amely belterületből (beépített és beépítésre szánt terület) és külterületből (belterületen kívüli terület) áll;

b./ **köztisztaság:** a község belterületén lévő közutak, terek, járdák és ezekhez tartozó műtárgyak, továbbá közcélú zöldterületeken keletkezett szemét összetakarításáról elszállításáról, a közterület állandó tisztántartásáról való gondoskodás;

c./ **köztisztasággal összefüggő tevékenység:** az egyes ingatlanok - ezen belül különösen a lakóépületek és az emberi tartózkodásra (pihenés, szállás stb. céljára) szolgáló más épületek, továbbá a nem lakás céljára szolgáló helyiségek és hozzájuk tartozó területek, valamint a közterületek tisztántartása;

d./ **települési szilárd hulladék:** háztartási hulladék (szemét) és egyéb szilárd hulladék;

e./ **háztartási hulladék (szemét):** a lakásokban, valamint a pihenés céljára használt egyéb helyiségekben és területeken keletkezett szilárd hulladék, így pld. a salak, söpredék, hamu, korom, edény, üveg, papír, konyhai hulladék (ide

értve a műanyag konzervdobozt, üveget), falomb, nyesedék, a lakásban folytatott vállalkozói tevékenység gyakorlásából keletkező hulladék, az épület, vagy egyes részeinek megromlásából származó anyag stb., ha a keletkezett mennyiség nem haladja meg a hetente az egy db fedett tárolóedény (110 l-es kuka) térfogatát;

f./ **egyéb szilárd hulladék:** a lakásban és más emberi tartózkodásra szolgáló helyiségekben felhalmozódott szilárd hulladék (nagyobb mértékű berendezési tárgy, lom, bútor, háztartási berendezés, készülék stb.), valamint az azokhoz tartozó területen, illetőleg közterületeken keletkezett szilárd hulladék (szemét);

g./ **kerti szemét:** a lakó és a volt zártkertek rendeltetészerű használatával kapcsolatosan keletkezett kerti hulladék, így pld. levágott fű, gaz, elszáradt faágak, haszonnövények maradványai, nyesedék, kukoricaszár stb., ha a mennyiség meghaladja a háztartási hulladék fogalmában meghatározott mennyiséget;

h./ **zöldterület:** nagyobb részt növényzettel borított közhasználatú terület, beleértve a kerti burkolatokat és építmények területét is;

i./ **települési folyékony hulladék:** az ingatlanokon keletkező és ott gyűjtött, tárolt szennyvíz és szennyvíziszap;

A temetőkről és a temetkezésről szóló rendelet szabályai (legfontosabb szabályok)

A TEMETÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

25.§ (1) Az elhunytat lehetőség szerint azonnal, de legkésőbb a halál beálltát követő 16 órán belül halott-hűtőbe kell szállítani. A nem helyben eltemetett halottak hűtési díja 3000,-Ft alapdíj + napi 500,- Ft + ÁFA.

(2) A kórházban vagy más egészségügyi intézményben elhunyt halott az intézmény hűtőjében is tárolható.

(3) Koporsós temetés esetén a halottat – ha jogszámba másként nem rendelkezik – a halottvizsgálati bizonyítvány kiállításától számított 72 órán túl és 96 órán belül el kell temetni. Ettől eltérni akkor lehet, ha

– a halott vizsgálatot végző orvos erre engedélyt adott,

– a holttest hűtése az eltemetésig biztosított. Ez esetben a temetést 8 napon belül kell elvégezni.

(4) Hamvasztásos temetés esetén a halottat – hűtése mellett – a halottvizsgálati bizonyítvány kiállításától számított 15 napon belül kell elhamvasztani.

26.§ (1) Ravatalozni csak a temetőben, az arra kijelölt helyen szabad. Ettől eltérni csak az illetékes tisztiorvos engedélyével lehet.

MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

Visszatekintő: Október 21-én rendezték Székesfehérváron a „Millenniumi Barangolások Fejér megyében” című vetélkedő döntőjét, melyen Tordas csapata a hatodik helyezést érte el. A verseny négy fordulóból állt.

Első feladat egy újság készítése volt, amiben bemutattuk településünket. Ezt, mint millenniumi különszám, önök is kézhez kapták. Szerénytelenség nélkül állíthatom, remekbe sikerült.

Második feladat, szűkebb környezetünk – a Váli-völgy és Martonvásár könyvének bebarangolása egy feladatlap kérdései alapján.

Harmadik fordulóban a történelmi Székesfehérvár nevezetességeinek felkeresése, szintén feladatlap kérdéseinek megfelelően.

A 43 nevező község közül 16 csapat jutott a döntőbe, köztük mi is.

Csapattagok:
Csizmarik Andreea, Cifka Jánosné, Farkas Noémi, Botta Zsoltné, Pál Anikó, Toman Ilona, Varjas Tamás, Bediné Németh Márta.

Sokat dolgoztunk, de élveztük a verseny hangulatát.

Természetesen a cél a győzelem volt, de a versengés hevében a döntőn, az első kérdésnél hibáztunk, amit később már nem tudtunk behozni, minden csapat nagyon felkészült volt.

Köszönöm a csapattagoknak a lelkes munkát, és köszönöm mindenkinek, aki bármely formában segítettek bennünket.

Október 26–28. között Székesfehérváron rendezte vándorgyűlését a Magyar Népművelők Egyesülete, melynek keretében, a megyében egyedül, Tordas Község Önkormányzata a megtisztelő „Önkormányzatok a közművelődésért 2000” kitüntetésben részesült.

A díjat azok az önkormányzatok kaphatják, akik abban az évben kiemelkedően sokat tettek a közművelődés ügyéért, úgy anyagilag, mint szellemiségében.

Személy szerint is megtiszteltetésnek veszem a kitüntetést, remélve, hogy a képviselő-testület továbbra is érdemesnek tartja a falu közművelődésének támogatását.

Decemberi programok:

18-tól 26-ig szabadság miatt a Ház zárva tart.

27-től 30-ig naponta 9 órától 16 óráig játszódházba várom a gyerekeket.

Januárt 26-tól február 8-ig nézhetik meg a „Tordas 2000” helytörténeti kiállítást, melyhez segítséget kérek. Amennyiben rendelkeznek olyan tárgyakkal, használati eszközökkel, helyi viselettel, amit bemutatásra érdemesnek tartanak, hozzák el, hogy minél színesebb és tartalmasabb – Tordas múltját leginkább tükröző – legyen ez a kiállítás.

Kívánok mindenkinek szeretetteljes karácsonyt, valósuljon meg minden álmuk és tervük az új évben és 2001-ben is látogassák minél többen a művelődési ház programjait.

Bediné Németh Márta

Iskolai hírek

Nyáriasi őszi ünnep volt az idei október 23.

Verőfényes napsütésben, kellemes melegben gyűltünk össze a kopjafánál, hogy fejét hajtsunk a 44 évvel ezelőtti forradalom mártírjai, hős résztvevői előtt. Ünnepi szónokunk dr. Kelemen András, választókerületünk országgyűlési képviselője volt. A megemlékezés szereplőinek névsora most is – mint már oly sokszor – tehetséges öregdiákjainkból állt össze.

Ezúton is köszönet illeti őket, nemkülönben azért is, mert a Martonvásáron megtartott ünnepély műsorát is ők adták.

Az őszi szünet néhány napja után újult erővel indult meg a munka az iskolában. Programok, versenyek zsúfolt egymásutánban következtek. Soha még eddig nem tapasztalt népes mezőny indult a KAZINCZY SZÉPKIEJTÉSI VERSENYEN:

3. osztály: I. Papp Anita, II. Diószegi Márk, III. Varga Gergely.

4. osztály: I. Máté Borbála, II. Takács Vivien, III. Hanzi Renáta.

5–6. osztály: I. Varga Dóra, II. Huszti István, III. Szénási Adrienn.

7–8. osztály: I. Apostagi Adorján, II. Farkas Noémi, III. Nánási Dávid, Györi Renáta.

Az idén ünnepeljük Vörösmarty Mihály születésének 200. évfordulóját. Iskolánk tanítás nélküli munkanappal köszönti a „költők fejedelmét”, melyre szavalóversennyel, rajzpályázattal egybekötött megemlékezéssel készülünk.

November 7-én a Vörösmarty Színház bemutatót Lúdas Matyi előadást tekintettük meg.

November 8-án, illetve 9-én az Országházban jártunk az alsó és felső tagozattal, ahol szakavatott idegenvezető kíséretében csodálhattuk meg a Steindl Imre tervezte épületremekművet.

Utána a „Füsti” nevű Vasúttörténeti Parkban ámuldoztunk a mozdonymatuzsálemeken és egyéb gépeken, szerkezeteken. A legnagyobb érdeklődést természetesen a sínautók váltották ki, melyeket gyermekeink ki is próbálhattak, sőt elismerő oklevél ellenében versenyre is bírhattak.

Hosszas előkészítő munka után megrendeztük a „KI TUD TÖBBET SZLOVÉNIÁRÓL?” vetélkedőt, melyre elküldte jókívánságait a Szlovén Köztársaság Budapesti Nagykövetségének II. titkára is, Ksenija Skrilec asszony.

ISKOLAI SPORT

Folyamatosan zajlanak a Diákolimpia Kispályás Labdarúgásának mérkőzései.

Eredmények (7–8. osztály):

Vereb – **Tordas 0:3**

Góllövők: Márkus Pál (2), Király János (1)

Zichyújfalu – **Tordas 3:0**

Agárd – **Tordas 1:4**

Góllövők: Márkus Pál (3), Récsi András (1)

Pázmánd – **Tordas 0:2**

Góllövők: Márkus Pál (1), Lázár Norbert (1)

A Kápolnásnyék – Tordas forduló még hátra van.

A MŰVÉSZETI ISKOLA néptáncos növendékei december 13-án a Fővárosi Művelődési Házban szerepelnek a Százszorszép Táncegyüttes Luca-napi műsorának vendégeként.

Ugyancsak a Művészeti Iskola 2001. január 20-án 16 órától táncházat és kézműves foglalkozásokat rendez a Művelődési Házban. Szeretettel várják az érdeklődő gyerekeket és szüleiket.

Bárány Judit

„Ki tud többet Szlovéniáról?”

November 24-én izgalmas, jó hangulatú vetélkedő színhelye volt iskolánk. 26 felsőtagozatos diákunk mérte össze Szlovéniával kapcsolatos történelmi, irodalmi, földrajzi, képzőművészeti és népdalismereti tudását, angol és német fordítói képességeit, valamint a szlovén sportéletbeli jártasságát.

A vetélkedőt egyhónapos felkészítés előzte meg. Ez komoly munkát, sok időt igényelt a gyerekektől, a felkészítő tanároktól (Angyal Erzsébet és Lázár Mária) és Kalamár Mártától, aki a tengernyi anyagot gépelte, sokszorosította.

A zsűri tagjaként négy kedves szlovén kollégánkat, továbbá Puconci és Tordas polgármesterét üdvözölhetjük. A szlovén partneriskola számítástechnika tanára videofelvételt készített az eseményekről.

Jelen volt és segített a verseny lebonyolításában, a feltételek megteremtésében: *dr. Hamza Lászlóné, Lázár Mária, Fábián Klári, Kalamár Márta és Varja Kati.* Gyerekeink igazán derekasan helytálltak: az elérhető max. 80 pont közelében teljesített 3 csapat is!

Ez jó multság, valódi csapatmunka volt!

Angyal Erzsébet

KÖRNYEZETÜNK HÍREI

A rendszeres szemétszállítás során egyre többen pakolnak ki olyan tárgyakat, amelyeket csak lomtalanítás során lehet kitenni. Ezen a tárgyak ott maradnak, és napokig rontják a környezetet. Kérjük, hogy csak az összegyűjtött kommunális szemét kerüljön kirakásra a szemétszállítás napján.

* * *

Jön a tél és havazni is fog. Teendők tehát: a járdák síkosság mentességének biztosítása.

Ne feledjük!

* * *

A település határában lévő erdők valakinek a tulajdonát képezik. Ne legyen az senki TÜZÉP telepe és ez főleg ne az öregtemető legyen.

* * *

Építetők figyelmébe: A közterületen minden olyan munka, amely bontással jár, vagy netán a közterületen elhelyezett járda, műtárgy átépítése, javítása, engedély köteles! A közterületen okozott engedély nélküli munkáért, az okozott kárért az építető felelős.

Bábel Alapítvány hírei

Az idei évben is megtartottuk a hagyományos alapítványi bált. A bál sikeres volt, amiért minden vendégünknek és támogatónkunk ezúton szeretnénk köszönetet mondani. A rendezvény sikeréért sokat áldoztak: *Szociális Otthon, Fajtakísérleti Állomás, Tordas-Gyürői Szövetkezet, Feldhoffer kertészet és a tombola tárgyakat felajánló szülők.* Külön elismeréssel tartozunk azoknak, akik szabadidejükben szorgoskodtak a bál lebonyolításában: *Farkasné Éva, Bayerle Tibor, Zémann Géza, Zémann-né Anci, Báhidszki Gábor, Hanziné Teri, Kitzingerné Ildi, Bradákné Andi, Bediné Márta, Bedi Ferenc, Kovács Móni, Bárány Judit, Erdélyi Erzsébet, Kalamár Márta, Kalamár Domonkos, Fábiánné Klári, Ress Mária, Berhidai Ákos, Andorffy Ottó.*

Ezúton kérjük a szülőket, hogy ha módjukban áll, a személyi jövedelem adó 1%-át Bábel Alapítvány javára ajánlják fel.

Kuratórium

Polgárőr hírek

Egész évi munkánk után mi is számvetést készítünk éves tevékenységünkről. Aktív tagságunk néhány fővel – sajnos többnyire gépkocsivezetővel – kevesebb lett, ami miatt főleg a nappali szolgálatunk száma csökkent. Pénzügyi támogatóink jelentős része megmaradt. Néhány új tagot és támogatót tudtunk év közben megnyerni magunknak és a közös nemes célunk. Hagyományainknak megfelelően a támogatók névsorát nem közöljük, de mindenkinek köszönjük támogatását, segítségét. Szeretnénk a támogatók körét és az aktív tagjaink számát jövőre tovább növelni.

Külön meg kell említeni azonban, hogy idén a Magyar Postától nem csak köszönő, további munkára buzdító levelet kaptunk, hanem pénzügyi támogatást is. Megkaptuk, sőt gyorsan üzemanyagra el is költöttük a jövedelemadó 1%-ából nekünk juttatott pénzt is. Kérésünkre a képviselő-testület megemelte támogatásunk összegét, így idén a működésünk pénzügyi fedezete megoldott.

Készülünk a februárban tartandó közgyűlésünkre. Mivel a jelenlegi vezetőség mandátuma lejár, ekkor új vezetőséget is kell választani. Különböző okok miatt néhány új tag megválasztása mindenképpen szükséges, ezért kérjük tagjainkat, hogy adjanak javaslatokat, kik kerüljenek az új vezetőségbe.

Kérjük, hogy tagjaink, és a tevékenységünket pártoló lakótársak jövő évben is ajánlják fel személyi jövedelemadójuk 1%-át.

Köszönjük tagjainknak az éves munkát, kívánunk nekik és a lakosságnak kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog, biztonságos új évet.

vezetőség

Sztrányay Miklós

Édesanyám éneke 1960-2000

(anapestus)

*...dalom ég fele száll,
odahív fel a kék
odavágják a szív,
odavágják a lét,
hol a szív szava kél,
hol a LÉLEK AZ ÚR...*

Kelenföldi szilveszter

(chorijambus)

*...éjszaka volt,
mély, üres,
éj;
üszkei közt
szél kotorázott, keresett tán
valamit,
köd települt rám
paraszából,
beleittam,
zamos:
SZESZ-SZAGÚ VOLT...*

Olvasói levél

Most nem érkezett közlendő levél! Válasz azonban van!

Válasz Mészáros Györgynek

Kedves Gyuri Bátyám!

Az, hogy az előző „Kishíró” számában levéllel fordultál Tordas lakosságához, bennem egy rendkívül kellemetlen emléket idéz fel, aminek felidézése válaszra ösztönöz.

Néhány évvel ezelőtt a település egyik díszpolgára halála után derült ki, mennyire nem szerette azt a falut, amely neki díszpolgári címet adományozott és megbecsülte. A falu elleni haragját soha nem mondta. Néha beszélgetés közben emlegette az uralkodó párt és az akkori politika által okozott sérelmeit. Talán életében le kellett volna rendezni dolgait azokkal, akik őt bántották és senkiben nem maradt volna keserű szájjal. Talán tudomásul kellett volna venni, hogy az idő múlik, helyzetünk változik, és az utókor nem tehet elődje tetteiről.

A leveledben foglaltak azt sugallták, valaki megsértett, valaki, aki jól ismer, aki azonban csak egy a település lakói közül.

Sértődésed, az abból fakadó magyarázkodás csak neki szól, nem a falunak.

A falu által okozott vélt sérelem vezette díszpolgárunk gondolatát is, amikor végrendeletéből kitagadta a falut. És ez az a kellemetlen emlék, amit említettem. Velünk, a ma vezetőivel nagyon jó kapcsolat volt, de magában elrendezni nem tudta a múltat. Nem azzal foglalkozott, hogy tisztázza azokkal a dolgait, akik őt bántották, megsértették. Minden rosszat a településre zúdított, amely

pedig már nem azonos a háború után itt éltekkel és a kollektív büntetés elve a demokráciában ismeretlen fogalom.

Tordas összetétele megváltozott és ez válaszom lényege is.

E falu szerencsésen vonzotta azokat az embereket, akik szülőfalujuknak tekintették e kis települést és mindent megtettek annak fejlődése érdekében.

Az ide települt emberek a helyiekkel karöltve, az ő hagyományaikon valami újat teremtettek, és ha bele gondolunk, nem vált senki szégyenére, sőt az elszármazott tordasiak is büszkék erre.

Mi „bevéndoroltak” is büszkék vagyunk az elért eredményekre, örömmel teszünk meg mindent a jobb, gazdagabb jövőért, gyermekeink unokáink jövőjéért. Teszünk, veszünk, veszekszünk, de azt a községért tesszük, félre téve a sértődöttséget, kiküszöbölve a viszályt.

E település már legalább annyira a miénk, mint a tősgyökeres, itt maradt tordasiaké.

A faluban már a bevéndoroltak vannak többen, ezért a nyílt leveledben foglaltakat sokan nem is értették, mások közömbösen vették.

Néhányan, akik ismerjük a múltat, vagy legalábbis megpróbáljuk megismerni, értjük a leveledben foglaltakat, csak éppen rossz helyre címezted (a címzett nem Tordas!).

Sért bennünket az, hogy egy jó indulattal, legjobb tudásunk szerint megszervezett

találkozóról és szeretettel fogadott vendégeink közül kiábrándulással tértél haza és mindez azért, mert „egy személy” kritikával illette múltbeli tevékenységedet. Egyedül csak Te mentél el szeptemberben ilyen hangulatban. Az itt vendégeskedő „volt tordasiak” újra otthon érezhették magukat azon a délutánon.

Hogy mi történt a háború utáni években, mi újak, már kevésbé tudjuk. Minden eddig itt élt ember tett valamit, mert nem tartanánk itt, ahol tartunk. Mindannyiunkra érvényes a mondás: „a mór megtette kötelességét, a mór mehet.”

De az, hogy Tordasnak ki mit adott, vagy ad, az nem biztos, hogy elismerés kérdése kell, hogy legyen. Ez szívből jön.

Befejező gondolatod, amely szerint Tordasnak többet adtál, mint Gyúronak, igazából annak az egy embernek adott válaszod, mert mi a falu új lakói ennek sem hasznát, sem kárát nem látjuk és a leveledben foglaltak a kollektív büntetés elvét sugallják.

Tordas lakói összességében nézve vendégszerető emberek, senkit nem bánatnak, senkit meg nem sértenek. Hogy vannak közöttünk más emberek is? Lehet.

Bízom benne, hogy a jövőben az egy ember, és a háború utáni időszak szűk csoportja által okozott sértődéseken túl leszel, és a falunkról, amelyben felnőtél, csak a szépre és jóra fogsz emlékezni, és ha az elszármazott tordasiak találkozájára hívunk, vagy Magyarországra érkezel, olyan jó szívvel látogatsz meg bennünket, mint amilyen jó szívvel mi, a „tordasiak” fogadunk Téged.

márki

A beszéd és a kommunikáció fejlődése

Az újszülött első hangjai élesek és tagolatlanok. A 2. hónapban a csecsemő környezetében élő személyek már meg tudják különböztetni a sírást és az örömhangeket, amely a nyugalmi helyzetet kíséri. A hangadás még sokáig nem önálló megnyilvánulás, hanem egy globális reakciónak a része. A 3. hónap végére a csecsemő kezdi felfedezni a kapcsolatot hangképzése és hallása között. Elkezdi utánozni a saját hangját. 4–5. hónapos kortól kezdetét veszi a gagyogás, ami nem más mint játék a hangképzéssel.

Öröme telik a csecsemőnek benne. A gagyogás hónapjaiban a csecsemő több mint 200 féle hangot ad. Minden hangot kipróbál, amit hangképző szerve létre tud hozni, de azok a hangok, amelyeket a környezetében nem hall kiesnek, a környezet beszédében előfordulókat viszont rögződnek. A 6. hónapban a beszéd megértése is kezdetét veszi. Elsőnek a gyerek a hanghordozás érzelmi színezetét különbözteti meg. A szavak tartalmi megértését megelőzi olyan helyzeteknek a megértése, melynek a beszéd az egyik összetevője. 10 hónapos gyermek érti a beszédet, nem kell hozzá a személyt látnia. A gagyogásból kiemelkedő első szavak 1 éves kor körül jelennek meg. A gyerekek 8–15 szót tudnak kimondani 16 hónapos korban.

Az élénk beszédfejlődésű gyerekek 30–40 szóval is beszélnek. A megértett szavak száma ennek a sokszorosa. 2 és fél éves gyermek beszédfejlődése ugrásszerűen megnő. A gyermek szókinccse akár a tízszeresére is nőhet. Ez a kor a beszédfejlődés fordulata. A gyerek rájön arra, hogy a beszéd is eszköze a kapcsolatteremtésnek.

A beszédfejlődés elválaszthatatlanul összefonódik a kognitív (megismerő) fejlődéssel.

1. *Autonom beszéd:* többjelentésűek az első szavak. A gyerek sok mindent egy szóval fejez ki.

2. *Szituatív beszéd:* helyzethez és nem tárgyhoz kötött. Az anya érti meg, gyermeke beszédét.

3. *Kontextuosus beszéd:* logikai összefüggésekben való beszéd. Két szavas mondatok, alany és állítmány.

4. *Absztrakt beszéd:* a gyermek 3. életéve után, szavakra szóval válaszol. Képes a múltban megtörtént eseményt is regisztrálni. A beszéd feladata ebben a korban a szociális kapcsolatteremtés. Mi ez? korszak – a tárgyi érdeklődés nyilvánul meg. 1000–1200 az aktív szókinccs.

A beszédet nem kell tanítani. Helyes, értelmes kiejtéssel, tisztán beszéljünk gyermekünkkel. (Fürdetés, öltözködés, etetés közben is.) A fejlődést segíti a szeretetteljes odafordulás és a beszélgetés. Lehetőleg minél gyakrabban dúdolgassanak és mondókákat mondogassanak az anyukák csecsemőjüknek, gyermeküknek, hiszen ők először a hangokat és a ritmusokat érzékelik. Amelyik családban sokat és gyakran beszélgetnek, rendszeresen mesét olvasnak, ott a gyerek kifejezőkészsége, szókinccse is változatosabb lesz.

A gyermek mesehallgatás közben ráérez anyanyelvünk szépségére. A mesék szókinccse, színes nyelvi fordulatai beépülnek a gyerek nyelvébe, ezáltal bátrabbá és magabiztosabbá válik ha beszélni-beszélgetni akar másokkal.

A gyerekek számára nincs emlékezetesebb, édesebb az anyai, apai szónál.

Óvónők

„Térségfejlesztés aktuális kérdései Martonvásár és vonzáskörzetében, az EU csatlakozás jegyében”

Martonseed, Ünnepi konferencia (II. rész)

Martonvásár, 2000. július 29.

Ami már most Martonvásárt és a környékünkön szerveződött kistérséget illeti, mindenek előtt meg kell említenem a körülhatárolásával járó bizonytalanságot. Van kezemben olyan anyag, amely *Martonvásári Kistérségről* beszél, s ide sorolja Martonvásáron kívül Baracskát, Gyúrot, Kajászt, Tordast és Vált. Van a kezemben anyag a *Martonvásár-Ercsi Statisztikai Kistérségről* (Fejér megye Területfejlesztési Stratégiája), s végül az ún. *Tókönyeki Területfejlesztési Önkormányzati Társulás* nemcsak Baracskára, Kajászóra, Tordasra és Gyúróra terjed ki, hanem ide sorolódik Pázmánd és Vereb, sőt felnyúlik egész Lovasberényig, a Velencei tókönyék pedig Velencével, Nadappal, Kápolnásnyékkal és Pákozddal.

Nekünk ma ebből ajánlatos kiindulnunk, hiszen törvénymódosító javaslatunkra a költségvetés a területfejlesztési önkormányzati társulások számára **500 millió forint támogatást** biztosít. Ennek keretében a területfejlesztésnek felelőse lesz. Egyébként is az együttműködések alakuló rendszere rugalmas, hiszen arra is van lehetőség, hogy egy adott kistérség fejlesztése akár szomszéd megyében, illetve régióban fekvő, de egymással több szálon kapcsolódó térségek fejlesztésének révén történjenek. Ezeket nevezzük „*funkcionális kistérségeknek*”.

Martonvásár és környéke egy nagy európai fejlődési sávban fekszik, hiszen átfut rajta a Velence-Budapest tengely (az ún. V. helsinki folyosó, 1997.) és közelében fut a Bécs-Budapest főközlekedési út (mely a IV. helsinki folyosó része). A magyarországi logisztikai szolgáltató központok körének bővítésére szolgáló fejlesztési terv alapján az ellátás, termelés, az elosztás, a kereskedelem magasabb színvonalú működését biztosító európai környezet két központja – a Közép-dunántúli és a fővárosi – közvetlen környezetében, Székesfehérváron és Budapesten alakul ki. Előnye ennek térségfejlesztő hatása, hátránya az átáramló forgalom. Kistérségünk gazdasági aktivitása persze elmarad mind a Nyugat-dunántúli térségben, mind a Budapesten kialakult szinttől, így megvan a veszélye a bedolgozó, kiszolgáló jellegű gazdasági tevékenységi szinten rekedésnek. A kistérség része Budapest körül kapu funkciót ellátó kistérségek láncolatának. A magyarországi munkaerő piaci szervezeti rendszer régióinkban jól működnek tekinthető, megfelelő az iskolázottsági szint, jó adottságú az oktatási hátlózat.

Ugyanakkor a lakosság elöregedésének, az egészségügyi problémáknak országos kedvezőtlen mutatói itt is jellemzőek.

A kistérség mezőgazdasági adottságai kedvezőek, különösen ha tekintetbe vesszük a kutatás-fejlesztés térségi mozdonyát az MTA Kutatóintézetét és a mezőgazdasági termelés olyan fellegvárát, mint a Martonseed. Nem véletlen, hogy a fejlesztési térképeken, Martonvásár mint innovációs központ szerepel. Mindezek alkalmassá teszik a nagyrégióban megfogalmazott elképzelés, „az innováció régiója” koncepció megvalósításában való részvételre.

A Velencei-tó – Vértes kiemelt térséggel kapcsolatosan a térségi szereplők kezdeményezte fejlesztés szintén érinti kistérségünket. A fő fejlesztési irányokba való bekapcsolódás pozitív hatással lehet itt is, gondolok a környezetvédelmet szolgáló infrastruktúrális beruházásokra. A szennyvízkezelés 4 települést átfogó tervéről megállapodtak a Szent László patak által összefűzött szomszédos községek, s ez is élénkíti a településszintű együttműködést, ami a fejlesztés egyik főiránya. Az aktív vállalkozói kedv, a jó kulturális és művelődési háttér, a megfelelő ipari termelési kultúra lehetővé teheti vállalkozói

övezet kialakítását. A fejlesztési irányok egyike az idegenforgalom fejlesztését emeli ki. Ezt jól szolgálja a Beethoven-kultusz és ennek kulturális háttérét a helyi művészeti iskola adja. A Velencei-tavi idegenforgalmi körzettel való együttműködés fontos lehet a terület fejlődésében. Az emberi erőforrás fejlesztésének szép példája lenne az itt is megfogalmazódott törekvés az oktatásban lemaradással küzdő gyermekek képzési programja, amelyet a Harmonikus Fejlődésért Alapítvány tűzött zászlajára. Az ideai központi támogatást nem sikerült megszerezni, de a feladat továbbra is előttünk áll, jövőre újra meg kell próbálni a forráshoz jutást.

Kétségtelen ugyanakkor, hogy egy igen nagy kihívás előtt állunk. Az M7 út tervezett és közelgő felújítása, korszerűsítése hosszú távon előnyös, az építkezés ideje alatt azonban nagy terhekkel fog járni. Ezek csökkentésére már most is ki kell dolgozni javaslatokat.

Dióhéjban ennyit. *A feladat helyi, az országgyűlési képviselő szerepe ebben: képviselni a kidolgozott elképzeléseket, hogy biztosítsa és gyorsítsa megvalósulásukat.*

Dr. Kelemen András

Fejér Megyei Önkormányzatok
Víz- és Csatornamű Részvénytársaság

Télen a vízmérők elfagyhatnak!

Télen a vízmérők, sőt a használaton kívüli házi vízvezetékek is elfagyhatnak. Az ilyenkor elfolyó víz díját – a jogszabályok szerint – Önnek, a fogyasztónak kell megfizetnie. Ennek elkerülésére kérjük, hogy:

- a vízmérőknél (vízmérőhelyeken) hőszigetelés szempontjából ellenőrizzék,
- a rosszul záródó, sérült, szabálytalan aknafedlapot cseréljék ki, vagy gondoskodjanak javításukról.
- az üdülő, vagy „zártkerti” ingatlanok és a vízzel ellátott építési (üres) telkek vízhálózatának víztelenítéséről se feledkezzenek meg,
- víztelenítéskor a vízmérő előtti, utca felőli csapot (szelepet) zárják el, így a vízmérőből is el tud távozni a víz.

A házi vízhálózatok téli víztelenítését szolgáltatási területünkön bejelentésre díjtalanul elvégezzük. Keressék helyi főgépészeinket, vagy bicskei üzemmérőnközüket a 261-803-as telefonszámon.

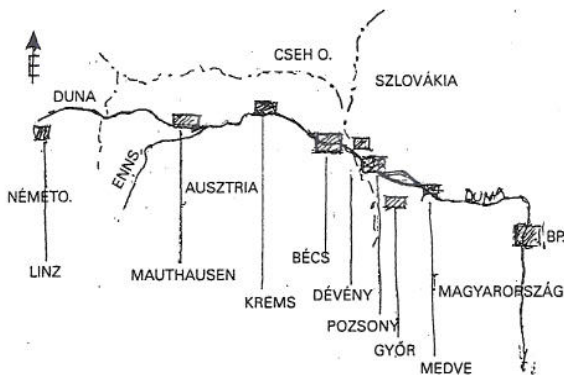
Készséggel állunk rendelkezésükre.

FEJÉRVÍZ Rt.

EGY JÓL FOLYÓ SZOLGÁLTATÁS!

HÁBORÚS NAPLÓ 39.

A Honvédelmi Minisztérium „titkos” irattára. Húsvét Kremsben. Gazdagok menekülése.

Nemsokára megjelent Bachó ezredes Kremsben, jelezte, hogy a Honvédelmi Minisztérium titkos irattárát átfogják hozni Magyarországról. Csináljunk részére helyet raktárunkban és szigorú őrzéséről gondoskodjunk.

Mi a németektől az egyik mellékutcában egy jókora volt asztalos műhelyt kaptunk raktár céljaira. Itt állt két kis teherautónk, itt rejtegettünk pár hordó benzint és olajat. Itt gondoltuk elhelyezni a fontos anyagokat. Megszerveztük az őrzést is.

Csakugyan megérkezett egy nagy katonai teherautó. Vadonatúj, nagy és nehéz vasalt és lelakatolt ládák voltak raja. Némelyik olyan súlyos volt, hogy két ember is alig bírta. Szépen rendbe raktuk, letakartuk. Az őrseg megkezdte munkáját. Bachó és sofőrije elégedetten távozott.

Weissbergbe is átmentünk, ahol bort csereberéltünk.

Krems és környéke bortermelő hely, de bora annyira savas, hogy nekem nem ízlett, noha erős volt.

Szőlőboron kívül még egy érdekességet találtunk: körte bort is készítettek. Kis alkoholtartalmú, kellemesen illatos, üdítő ital. Mindenkinek ez ízlett jobban.

Kremsnek az a része, ahol mi laktunk, nagyon keskeny. A Duna és a hegy közé van szorulva annyira, hogy az utca túlsó

oldala már meglehetősen magas hegy alá nyúlik és szinte végtelen, egybefüggő borospincéből áll. A pincék több évszázadosak lehettek. Volt alkalmunk megnézni és felhasználni őket. Ugyanis 1945 Húsvét másodnapján iszonyú bombatámadást kapott a város. Szerencsénkre a város másik végét bombázták, a vasútállomást. Hanem azt aztán alaposan. Közeliében állt az OSER gyár, ahol hadianyagot gyártottak. Ez volt a cél. A földdel egyenlővé tették a gyárat és az állomást.

A szirénák hangjára szinte az egész város a hegyek alatti pincékbe menekült. Sok ezer embert be tudtak fogadni és bombabiztosak voltak.

A bombázás után mi is azonnal menteni mentünk. Napokig lapátoltuk a sok törmelékkel. Egyik jókora ház pincéjéből sikerült sok embert kimenteni. Már nem kaptak levegőt, a törmelék eltorlaszolta a kijáratot is. Mindez 1945 április 1-jén történt.

Egyre közeledett a front. Amennyire eddig nem lehetett Kremsben katonát látni, most már harcoló alakulatok is megjelentek.

Alakulatunknál is új magyar katona jelent meg: KREYER ERIK, tartalékos hadnagy. Bachó ezredes csoportjához a rejtési kísérleti állomáscsoporthoz tartozott. Nem mintha katonai szolgálatot akart volna teljesíteni. Ő a nagy KRAYER festékgyáros és kereskedő fia volt, akinek az ország egész területén voltak üzletei. Most már a vállalat tulajdonosa. Gyönyörű, nagy személyautóval jött, feleségével és gyermekével. Eddig az ország nyugati részén, Vaskeresztesen tartózkodtak, most menekülésben voltak nyugat felé, nálunk csak éppen megszálltak és megtöltötték üzemenyaggal a kocsit, ami lehető minden menekíthető anyaggal, értékkel volt tele.

A hátsó ülésen bundák, prémek, a csomagtartó tele élelmiszerekkel. Ezek láthatóak voltak, de elképzeltem mennyi értéket, ékszert, valutát rejtett még a kocsit. Egy országos cég tulajdonosa nem ment üres kézzel nyugatra. Kreyeren nem látszott, hogy valaha is katonai szolgálatot teljesített volna. Egy-két nap múlva el is tűntek, de még egy kis tartalék benzint is vitt, amivel ehhez ekkor már sehol sem lehetett hozzájutni.

Szucsák Elemér

Jó étvágyat!

Végre elérkezett a várva várt nap, hogy ez év szeptember 1-jén átadták részünkre az új óvoda konyhát.

Nagyon régóta fájt a szívünk érte. Mindenki tudja, hogy a régi óvoda konyha milyen leromlott állapotban volt, az élelmiszer-szállítás közben többször kitörött a kocsit kereke.

No de felejtjük el a sok rosszat, a jót könnyebb megszokni. Ez a konyha valóban nagyon szép és jó, modern felszerelésekkel.

Mivel két hónap telt el a nyitás óta, azt hiszem elég idő volt ahhoz, hogy véleményt mondjunk róla. Úgy érzem elég zökkenőmentesen indultunk be, hamar beleillesszkeztünk az új környezetbe a gyerekekkel együtt.

Azt hiszem meg lehetünk elégedve, hiszen egy helyen van az ételkészítés és fogyasztás is. Mivel hozzánk került az iskolai étkeztetés is, naponta 150-160 főre főzünk. Szigorú előírás szerint kell az étlapot összeállítani, de mindig figyelembe vesszük, mit szeretnek a gyerekek, hiszen nekik készült minden, és ha már a szülők ezért fizetnek, legalább egye meg a gyerek az ebédet.

Megpróbálunk annyi gyümölcsöt, süteményt adni nekik, amennyi belefér a keretbe. Kapnak rostos gyümölcslevet,

szörpöt. Persze válogatások mindig vannak, erről senki nem tehet.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani minden szülőnek, akik a gyermekek változatos étrendjéhez hozzájárulnak, gondolok itt a mézre, körtére, meggyre, cseresznyére stb. A nem óvodás szülőknél köszönjük a sok almát, kompótokat, petrezselymet, zellerlevelet. Ezek mind-mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekek minél több vitaminhoz jussanak.

Ide minden reggel jó érzéssel jövök dolgozni. Azt hiszem ennyi év után ezt meg is érdemeltük. Munkámat nagyon megkönnyíti Andi, aki mint élelmiszervezető (jelenleg tanfolyamra jár) az árú készlettel, étlapokkal és minden olyan feladattal foglalkozik, ami könnyíti a szakács munkát.

Szeretném megköszönni magam és a többi konyhai dolgozó nevében is az önkormányzatnak, Ferinek, Jánosnak és mindenkinek, aki ebben a nagy munkában részt vett és birtokba vehettük ezt a szép konyhát.

Remélem még sokáig dolgozhatom ebbe a kis közösségben, ahol minden kis csemetét egy kicsit a magaménak tekintek. Szeretnék még nekik sok finomat főzni, először az oviban, majd a túloldalon az iskolában.

További jó étvágyat kívánok mindenkinek.

Jutka néni a szakács

Lakástakarékossági számítások

az OTP Bank Rt. ajánlatában

(Igény esetén a Polgármesteri Hivatalban lehet jelentkezni)

Háztartások terhe a víziközmű társulati hitelkonstrukció OTP LTP-vel kombináltan

Érdekeltségi hozzájárulás (Ft)	100.000,-
LTP szerződés szerinti összeg (Ft)*	200.000,-
LTP előtakarékosági idő	50 hónap

Lakossági megtakarítás 50 hónap alatt

Betétbefizetés 50 hónap alatt (Ft)	74.000,-
30% állami támogatás	22.200,-
3% betéti kamat	6.594,-
Megtakarítási összeg (Ft)	102.794,-

Havi lakossági befizetés

Betétbefizetés (Ft/hó)	1.480,-
Hozzájárulás a Társulati hitel kamatfizetéséhez (Ft/hó)*	333,-
Havi teher a megtakarítási idő alatt (Ft/hó)	1.813,-

50 hónap alatt összes lakossági befizetés

Számlanyitási díj egyszeri 1,0% (Ft)	2.000,-
Betétbefizetés 50 hónap alatt (Ft)	74.000,-
Hozzájárulás a Társulati hitel kamatfizetéséhez 50 hónap alatt	16.650,-
Összes befizetés kamattal és számlanyitási díjjal (Ft)	92.650,-
Levonva: 15% közműhozzájárulási támogatás	15.000,-
Összes bekerülési költség háztartásonként (Ft)	77.650,-

*Az LTP szerződés összege tartalmazza a megtakarítást és az 50. hónap után felvehető hitel összegét is.

A víziközmű társulat 50 hónapon keresztül nem részesül a lakossági befizetésben, mely a hitel után addig kamatot kell fizetni 3 hónapos BUBOR+2,0% hitelkammattal számolva, melyből az állami kamattámogatás mértéke 70%, de legfeljebb a mindenkoros jegybanki alapkamat 1,3-szorosának 70%-a. A 2000. július 1-jétől érvényes 3 hónapos BUBOR kamatláb mértéke: 11,08%, a jegybanki alapkamat mértéke 2000. április 3-tól 11,0%. A lakosságot terhelő kamat mértéke tehát: $(11,08\% + 2,0\%) \times 0,3 = 3,924\%$. Ezek alapján **4,0%-os kamatlábbal számítottuk a lakossági kamatterheket LTP szerződéskötés esetén.

SPORT SPORT SPORT SPORT

Tenisz 2000

Negyedik évadját zárta a teniszszakosztály és ismét sok emlékezetes mérkőzés zajlott pályáinkon. A *Máté család* és elsősorban *Emőke* áldozatos munkájának hála a 4 pálya és a klubház nagyon jól működött.

Továbbra is a legfontosabb célnak tartjuk, hogy minél több tordasi gyerek tanuljon meg minél jobban teniszezni. A tanfolyamokon és edzéseken mintegy 30–35 gyerek vesz részt és a legjobbak már az első százban találhatóak a korosztályos országos ranglistákon.

A fiúknál *Nánási Dávid*, a lányoknál *Tóth Petra* ért el több kiemelkedő eredményt is az országos korosztályos versenyeken, de ranglistát érő eredménnyel dicsekedhet *Márkus Pál*, *Dobin Csaba*, *Szabadi Pál*, *Lázár Norbert*, *Máté Borbála* és *Varga Dóra* is. A gyerekek számára Emőke télen is tart kondicionáló edzéseket.

A kedvtelésből teniszezők száma idén is nőtt, hétvégeken gyakran voltak olyan időpontok, amikor bizony várni kellett a pályákra, ha valaki nem foglalt időben pályát.

A versenyszakosztály 2 csapatot indított. Az országos bajnokság II. osztályában játszó csapatunk (*Vajna Vidójkovics*, *Máté Zoltán*, *Nagy Gyula*, *Túróczi Gyula*, *Bánhidi Károly*, *Deák Attila*, *Pintér Antal*, *Csepeli Zsolt*) a tavalyihoz hasonlóan ezüstérmes lett, a feljutást érő első helyet a Soproni Racket csapat szerezte meg. Jövőre ismét megpróbáljuk a feljutást.

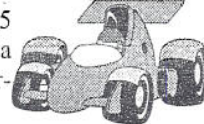
A második csapat tavaly kiesett a harmadosztályból, ezért idén a Fejér megyei bajnokságban indult, melyet veretlenül megnyert Martonvásár és a székesfehérvári Ikarus előtt, így jövőre ismét a harmadosztályban játszhatunk (a megyebajnok csapat: *Király Tibor*, *Csepeli Zsolt*, *Somló József*, *Bérczi Viktor*, *Andrási Miklós*, *Fodor Tamás*, *Homonnay Géza*, *Gráf István*, *Déri Béla*, *Katona József*, *Pesty Ernő*, *Jablonszky Lajos*, *Nánási Attila*).

Klubunk igazolt éljátékosa, a jugoszláv állampolgárságú, de magyarul jól beszélő és Tordason építkezni szándékozó *Rejla Fiser* idén is megnyerte az igen erős mezőnyt felvonultató I. osztályú versenyünket (a magyar ranglista első 40 helyezettjéből 35 itt volt Tordason!), és nyári remek versenyeredményeinek köszönhetően a világranglistán a 390., a magyar ranglistán pedig, *Sávolt Attila* mögött, a 2. helyre tornászta föl magát.

Homonnay Géza
szakosztályvezető

Autó-motorsport szakosztály

Az újonnan alakult szakosztály 15 versenyzővel nevezett az OB II-es Duna Kupába, ahol 10 csapat indult. Csapatversenyben a második helyen végeztünk.

Egyéni versenyben – nagy kategóriában – *Varga Csaba* az első helyen végzett. Ebben a kategóriában még egy negyedik, a nyolcadik és a tizenkettedik helyet is megszereztük.

Közép kategóriában versenyzőink egy negyedik, hetedik, nyolcadik és kilencedik helyet mondhatnak magukénak.

Kis kategóriában is van értékes helyezésünk egy negyedik és egy kilencedik hellyel.

A szakosztály által megszervezett versenyünket a gyúrói pályán rendeztük meg szeptember 30-án. A jól sikerült versenyen szereztünk egy első, második és negyedik helyezést.

Remélem, hogy a jövő évben is legalább ilyen sikeresen szerepel csapatunk.

Tóth Zoltán
szakosztályvezető

SPORT SPORT SPORT SPORT

Labdarúgó szakosztály

Az őszi szezonban felnőtt csapatunk a negyedik helyen végzett 25 ponttal. Gólarány 31:29.
Az ifjúsági csapat a 10. helyezést érte el, pontszáma 19, gólaránya: 29:42.

Évközben továbbra is gond volt a játékoshiány. Az utánpótlás nevelésben továbbra sem sikerült az iskolát bevonni. Tavasztól Erdi János segítségével megkezdődött a gyerekek rendszeres edzése. Keressük a kapcsolatot hasonló korú csapatokkal, hogy ne csak edzéseken, hanem mérkőzéseken is bizonyíthassanak. A labdarúgó pálya felszereltsége ez évben is fejlődött – a lehetőségeinkhez képest. Elkészült a füves pálya felének világítása, továbbá a hátsó oldalon labdafogó háló került a kapu mögé. Az ehhez nyújtott segítséget ezúton is szeretnénk megköszönni. Szakosztályunk több éve tart kapcsolatot a szlovéniai Puonci és a bánki sportegyesülettel. Ebben az évben is barátságos mérkőzést játszottunk mindkét csapattal. A játékosoknak megköszönöm a részvételt, az edzőnek áldozatos munkáját, a rendezőknek, támogatóinknak a segítséget, szurkolóinknak a biztatást. A tavaszi szezonban is számíthatunk rájuk.

Vasvári Pál szakosztályvezető

Lövész szakosztály

A lőtér területének cseréje folyamatban van, de még nem sikerült a végleges megállapodás. Ennek ellenére megegyeztünk, hogy megkezdhetjük az építést. A földmunkák gyakorlatilag elkészültek, és tavasszal a lőtér befejezhető. Továbbra is várjuk mindazokat, akik a lövész szakosztályban szeretnének részt venni, működtetésében és vezetésében dolgozni.

Szakosztályvezető

A Tordasi S.E.

Az elmúlt évben – bátran állíthatjuk – minden szakosztályunk sikeresen szerepelt.

Az egyesület működésének anyagi háttere biztosított volt. Ez köszönhető, egyrészt a Tordasi Önkormányzat jelentős támogatásának, másrészt a sportszerető tordasi vállalkozóknak.

A szakosztályok és sportlétesítmények működtetése, fenntartása megoldhatatlan lenne támogatóink segítségével nélkül. Nemcsak az energiaárak folyamatos emelkedése érint érzékenyen, de a szövetségek is évről-évre nagyobb terheket rónak az egyesületekre.

A magyar sportra fordított jelentős pénzek valahol elakadnak, nem jutnak el a kis egyesületekhez, az amatőr sporthoz.

Példa erre a minden évben kiírt pályázatok rendszere. Ha a sport támogatására szánt összegeket direkt elosztásban juttatnák az egyesületeknek, akkor mindenkinek lenne esélye. Így megvan a lehetőség, hogy egyedi elbírálás alapján, indoklás nélkül osszák el a pénzeket. Egyesületünk ebben az évben pályázott a kézilabdapálya felújítására az Ifjúsági és Sportminisztériumnál. Az elutasítás indoka egyszerű volt „nekünk nem jutott”. Akiknek sportcsarnokra is futotta, valahogyan biztosan jobban megérdemelték.

Más sportegyesületek vezetőivel beszélgetve megfogalmazódott, hogy elhivatottság és fanatikus sportszerető emberek munkája és támogatása nélkül a magyar amatőr sport régen összeomlott volna.

Egyesületünk nevében szeretném megköszönni minden sportoló és versenyző részvételét, minden támogató segítségét, és kívánok nekik, kellemes ünnepeket, boldog új esztendőket.

Cifka János
Tordasi S.E. elnöke

APRÓHIRDETÉS

December 15-től HELYBEN KIVÁGOTT KARÁCSONYFA VÁSÁR!
Ön kiválasztja, én kivágom!
Bedi Ferenc Tordas, Sport utca 2

Kistraktor pótkocsival, ekével eladó!
Ugyanitt STHIL fűnyírók és fűrészgépek javítását, szervizelését vállalom.
Tóth Szabolcs Tordas, Köztársaság út 5. Tel.: 06-30-2173-292

Hórusz 2000 Számítástechnikai Kft. (Adás-vétel-csere)
Használt és új számítógépek, részegységek, kiegészítők, nyomtatók, monitorok nagy választékban a legjobb áron, garanciával!!!
Bármilyen konfiguráció összeállítását rövid határidővel vállaljuk.
Nyitás: 2000. november 27. Martonvásár, Dózsa Gy. u. 6. (Tsz. udvar)
Tel.: (06-70) 217-0460

SERVO-91 Autós Magániskola tanfolyamot indít Tordason megfelelő létszámmal (minimum 5 fő).

Folyamatosan indítjuk: segédmotorkerékpár, motorkerékpár – A1 – A kategória; személygépkocsi – B kategória; tehergépkocsi – C kategória; autóbusz – D kategória; nehézpótkocsi – E kategória tanfolyamainkat.
Érdeklődni: Póder Melinda. Telefon: (22) 467-761 du. 17 órától,
(30) 240-78-88 bármikor. Fekete Imre Gárdony, Vörösmarty M. út 80.
Tel.: (22) 355-817. Érdeklődni és jelentkezni a fenti telefonszámokon lehet.

A nyerő 8-as 7 héten keresztül
6 meglepetéssel

Óriási születésnap akció
Sárbogárdon a Suzuki Bartánál!

Téli gumi szett, rádiómagnó + riasztó,
ártámogatás használt Suzuki beszámításakor,
egyedi felszereltségű Sedan és Swift modellek
kedvező áron.

– Használt autóját katalógusár felett beszámítjuk.
– 50 db használt Suzuki már 900.000 Ft-tól.

Vállaljuk Suzukijának teljeskörű karbantartását,
vizsgáztatását korszerű műhelyeinkben,
szakszerű, garanciális munkával.

06/25/518-011-től... 06/25/518-019-ig, 06/25/467-777

Szerviz: 06/25/518-014

www.suzukiromai.barta.hu

e-mail:suzukibarta@mail.uti.hu

Kisbíró — Független kéthavilap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

F.k.: Márki Ferenc

Számítógépes kiadványszerkesztés:

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10.

Tel.: (22) 503-008

Megjelenik kéthavonta, 600 pld-ban.

Készült: Duna-Print Kft., Dunaújváros, Gutenberg köz 2.

F.v.: Farkas István